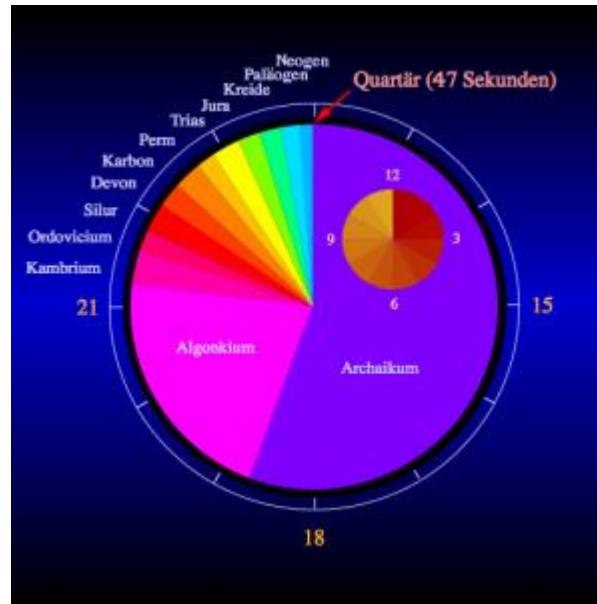

KRATEK PREGLED RAZVOJA ŽIVLJENJA NA ZEMLJI

S pomočjo PP in učbenika naredi miselni vzorec „Kratek pregled razvoja življenja na zemlji“ in ga slikovno opremi.

Če- st- in	Časa	Začet pred milijoni let	Traja- nja ml- ajnov let	Razvoj življenja
NEOZOON	kvartar	1	1	prevelikofajj avstralci, človek se razvija
	terciar	70	65	pojavljajo se človek (hudi travci), pojavijo se kopitarji in primati
MEZOZOON	kreida	150	65	pojavijo se dinosavri (trajajo 150), sovražni in plod
	jura	180	65	okolijske ptice: prvi ptice, prvi avijacijski ptice
	trias	230	60	prvi plazilci, prvi sesalci, zadnji dinosavri
PALEOZOON	perm	280	60	prvi modernih vrst živali, praptilci, semenske, prvi ribarji v morju in slanih vodah
	karbon	340	60	prvi prazgodnji živali: žaba, kobilica, ribičevski prazgodnji živali
	devon	400	60	prvi ribe, prvi plavalci in kobilice, prvi dvoživki - žabice
	ilur	420	60	prvi kopice živali - pajkovi, ribe, kobilice, prvi sesalci
	ordoviciem	500	70	prvi živali in živali: prvi prvi kobilice, prvi dvoživki - žabice, prvi sesalci
	kambrium	550	100	prvi živali: prvi sesalci, prvi prvi kobilice, prvi dvoživki - žabice, prvi sesalci
prekambrium	550	100	prvi živali: prvi sesalci, prvi prvi kobilice, prvi dvoživki - žabice, prvi sesalci	

Pregled geoloških dob

V mislih se vrnimo skozi čas dobrih 650 milijonov let v prazgodovino in si pogledjmo, kako se je razvijalo življenje na tej naši ljubi Zemlji:

V zemeljskem starem veku je bilo življenje najprej omejeno le na morje, nato pa se je razširilo v sladke vode in šele nato na kopno. Nova življenjska področja so najprej naselile rastline, šele nato živali.

Za začetek starega zemeljskega veka so poleg alg zelo značilni ostanki trilobitov ali po slovensko trikrparjev.

Ko se je začelo življenje širiti v sladke vode, so se pojavili prvi vretenčarji ostrakodermi.

75 milijonov let kasneje so se pojavile prve kopenske rastline psilofiti ali protovci. Precej za njimi so na kopno »zlezle« prve kopenske živali. Približno isti čas so se v morju pojavile ribe oklepnice, ki so imele parne plavuti.

Mnogo kasneje v zemeljskem starem veku, so se pojavile resoplavutarice, iz katerih so se razvili prvi kopenski vretenčarji ščitoglavci. Na nekaterih praprotnicah so se že razvijala preprosta semena.

Približno 55 milijonov let kasneje so se razvile drevesaste praproti in velepreslice, iz katerih je nastal črni premog. V tem času so se razvili preprosti plazilci, imenovani seimuriji. Zemeljski stari vek se je končal s sušo, zato so izumirali neprilgodljivi organizmi, uspevali pa so plazilci in žuželke s popolno preobrazbo (jajčece – ličinka – buba – odrasla žival). Od rastlin je uspelo preživeti rastlinam s semeni.

Zemeljski srednji vek je s svojim blagim podnebjem omogočal razvoj praiglavcev, pa tudi prvih kritosemenk. Med živalmi so se zelo razširili dinozavri, ki so zavzeli vsa tri življenjska področja: zrak, kopno in vodo. Najprej so se pojavili rastlinojedi plazilci, ki so živeli ob močvirjih, kasneje pa je sledil intenziven razvoj mesojedih plazilcev. Obdobje zem. srednjega veka pogosto imenujemo obdobje plazilcev, ker so bili vodilna skupina tistega časa.

Konec zemeljskega srednjega veka je zaznamovan s propadom velikih dinozavrov. Vzroki izumrtja niso popolnoma znani, ugibanj in hipotez pa je precej.

Konec zemeljskega srednjega veka je zaznamovan s propadom velikih dinozavrov. Vzroki izumrtja niso popolnoma znani, ugibanj in hipotez pa je precej.

Koncem zemeljskega srednjega veka so se pojavili prvi sesalci, ki so bili na tedanje življenjske razmere dobro prilagojeni: stalna telesna temperatura, koža pokrita z dlako, razvoj zarodka v materinem telesu, mladiči sesajo materino mleko.

Zemeljski novi vek se je začel pred okoli sedemdesetimi milijoni let in še vedno traja. Delimo ga v starejši terciar in v mlajši kvartar. Za zemeljski novi vek je značilen razvoj višjih sesalcev, zato to obdobje imenujemo tudi doba sesalcev. Klimatske razmere so povzročile postopen prehod listnatih gozdov v stepe, pri tem so se razvijale rastline enokaličnice – trave. Od živali so prevladovali kopitarji.

Najmlajše obdobje zemeljskega novega veka – kvartar – imenujemo tudi doba človeka, ki je kljub majhnosti in telesni šibkosti kljuboval naravi. Pri tem mu je pomagal razum.

